

Obsah

Jubilantke (Milan Marenčák).....	3
PRÍHOVORY.....	6
NA ÚVOD.....	8
Namiesto prológu (Peter Urban).....	8
Chata M. R. Štefánika pod Ďumbierom (Igor Fabricius a Peter Urban).....	10
Milan Rastislav Štefánik a jeho pamätníky (Peter Urban a Mária Gallová).....	12
Ďumbier (Peter Urban).....	14
Počiatky (organizovanej) turistiky v Nízkych Tatrách a na Ďumbieri (Bohuslava Gregorová).....	18
Z Kráľovej hole na Ďumbier (Matej Tasler).....	23
HISTÓRIA ĎUMBIERSKÝCH CHÁT.....	24
Ťažko skúšaná predchodkyňa – Karlova útulňa (Peter Urban).....	25
Výstavba chaty a čo jej predchádzalo (Peter Urban, Oľga Kaliská a Ivan Bublín).....	26
Jak se stavěla Štefánikova útulna pod Ďumbierem (Jaroslav Mühlmann).....	31
Hor sa na Ďumbier! (Jozef Hobl).....	34
Otvorenie chaty (Peter Urban a Oľga Kaliská).....	36
Príhovor pri otvorení chaty (Viliam Pauliny).....	38
„Ďumbierska aféra“ (Peter Urban a Marianna Bárdiová).....	40
Prvé roky prevádzky chaty (Peter Urban, Oľga Kaliská a Ivan Bublín).....	42
Ďumbierska história prvého chatára na Chate M. R. Štefánika pod Ďumbierom	
Roberta Petrlu a jeho rodiny (Božena Revajová a Jolana Pospíšilová-Petrlová).....	46
Krušné roky vojnové... (Peter Urban a Jozef Pupák).....	47
Stretnutie s veliteľom, kapitánom Martinom Kučerom (Jozef Pupák).....	49
Nezlomený Kosatec, pamäti veliteľa obranného úseku „Kosatec“ (Martin Kučera).....	50
Petrlovci počas vojnových rokov (Božena Revajová a Jolana Pospíšilová-Petrlová).....	54
Kosodrevie (Matej Tasler).....	56
Oprava chaty po vojne (Peter Urban).....	60
Obdobie zmien (Peter Urban, Bohuslava Gregorová a Oľga Kaliská).....	61
Detstvo na Štefánikovej chate pod Ďumbierom (Kveta Mígalová, rodená Šúleková).....	62
Najmladšia chatárka (Jozef Sliacky).....	64
Jediný profesor medzi chatármi a chatár medzi profesormi (Fedor Mikovič).....	65
Luboslav Hudec Fajka na chate.....	68
Fajka na Štefáničke (Luboslav Hudec Fajka).....	68
Ako sa Fajka dostal na chatu (Jozef Pupák).....	69
Zmeny po roku 1989 (Peter Urban, Oľga Kaliská a Stanislav Poliak).....	70
Prenomenovanie chaty (Stanislav Poliak).....	71
Oslavy 75. výročia Chaty M. R. Štefánika pod Ďumbierom (Dušan Kaliský).....	72
80. výročie otvorenia Chaty M. R. Štefánika pod Ďumbierom (Bartolomej Holindák).....	73
AKTIVITY NA CHATE.....	74
Šerpa rallye (Jaroslav Švorc).....	75
Chata ako útočisko lyžiarov.....	76
Počiatky lyžovania na Ďumbieri (Stanislav Melek a Peter Urban).....	76

Lyžiarske preteky na Ďumbieri (Ivica Krištofová)	77
Ďumbier, chata a skialpinizmus (Stanislav Melek)	80
Milan Marenčák – nespútaný živel (Peter Urban)	87
O Milanovi Marenčákovi (Jozef Pupák)	87
Chata ako zázemie pre jaskyniarov (Martin Budaj).....	88
Chata M. R. Štefánika a Horská služba (Miroslav Beňačka)	89
Výstupy na Ďumbier organizované breznianskymi turistami (Peter Laubert).....	93
V centre národného parku (Adalbert Mezei).....	94
Štefánikovské stretnutia na chate (Jaroslav Bartánus)	96
UMELCI NA CHATE.....	98
Zvečňoval krásu divých končiarov a hlbokých dolín Nízkych Tatier (Ludovít Petránsky) ...	99
Genius loci Františka Švantnera a Zoltána Palugyaya (Maroš Weiss).....	102
Pocta Palugyayovi (Peter Urban)	103
Spomienky na otca a Chatu M. R. Štefánika (Ivan Tasler)	104
Ďumbier a hoľa (Matej Tasler).....	105
Ján Cikker.....	106
Ján Smrek	107
Poézia moja láska 2 (Ján Smrek).....	107
Disidenti na Ďumbieri (Jozef Pupák).....	108
SPOMIENKY, KTORÉ OSTANÚ	110
Doručený telegram (Milan Pivovarči).....	111
Zo spomienok Jozefa Strakotu na Chatu M. R. Štefánika (Ivica Krištofová)	112
Moje pôsobenie na Chate M. R. Štefánika s Robertom Petrlom (Václav Moravec)	114
Nosiči a pomocní robotníci na chate (Ladislav Jorčík)	115
Ako sme pomáhali opravovať Štefánikovu chatu (Matej Chovanec).....	116
Pomocníci murárov (Zdeno Zibrín).....	118
Práca na chate je aj nosenie (Igor Fabricius).....	119
Chatárske strasti alebo ako som chatárčil (Jozef Pupák).....	120
Od kuchára po chatára (Pavol Rázga)	126
Moje cesty na Ďumbier (Ivan Lehotský).....	136
Horský nosič a bežec (Peter Kubaško)	138
Ako peceň domáceho voňavého chlebička putoval po Ďumbieri (Karol Demuth)	139
Dlhý, ale nezabudnuteľný výlet v roku 1950 (Anna Urbanová)	140
Svadba na Ďumbierskej chate (Maroš Weiss).....	141
Na Štefánikovej chate v každom počasí (Martin Šperka).....	146
Chatársky čaj (Milan Petrás).....	147
Veda na chate (Peter Bitušík).....	148
Vianočné západy slnka (Peter Urban)	149
Štefánička – stručné kalendárium chaty	
(Olga Kaliská, Peter Urban, Jozef Pupák, Stanislav Poliak a Igor Fabricius).....	150